

Apathie Evaluatie Schaal (AES)

Onderzoeker:	datum:	
Naam:	geb.datum:	id.no.:

1. Hij/Zij is geïnteresseerd in bepaalde dingen. (K)
 1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend

2. Hij/Zij krijgt de dingen gedaan voor de dag. (K)
 1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend

3. Het zelf opstarten van bepaalde dingen is belangrijk voor hem/haar. (ZE)
 1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend

4. Hij/Zij is geïnteresseerd in het opdoen van nieuwe ervaringen. (K)
 1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend

5. Hij/Zij is geïnteresseerd in het leren van nieuwe dingen. (K)
 1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend

6. Hij/Zij steekt nergens veel moeite in.
 1. niet kenmerkend
 2. weinig kenmerkend
 3. enigszins kenmerkend
 4. zeer kenmerkend

7. Hij/Zij benadert het leven op een intense wijze.
 1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend

8. Het is belangrijk voor hem/haar om werk of klusjes volledig af te maken. (ZE)
1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend
9. Hij/Zij besteedt tijd aan dingen die hem/haar interesseren.
1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend
10. Iemand moet haar/hem vertellen of aanwijzen wat te doen elke dag.
1. niet kenmerkend
 2. weinig kenmerkend
 3. enigszins kenmerkend
 4. zeer kenmerkend
11. Hij/Zij is minder bezorgd over haar/zijn problemen dan zij/hij zou moeten zijn.
1. niet kenmerkend
 2. weinig kenmerkend
 3. enigszins kenmerkend
 4. zeer kenmerkend
12. Hij/Zij heeft vrienden. (K)
1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend
13. Samenkomen met vrienden is belangrijk voor haar/hem. (ZE)
1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend
14. Als iets goeds gebeurt raakt zij/hij opgewekt.
1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend
15. Hij/Zij heeft goed begrip van haar/zijn eigen problematiek.
1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend
16. Het is belangrijk voor haar/hem om dingen gedaan te krijgen gedurende de dag. (ZE)
1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend

17. Hij/Zij vertoont initiatief.
1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend

18. Hij/Zij heeft motivatie.
1. zeer kenmerkend
 2. enigszins kenmerkend
 3. weinig kenmerkend
 4. niet kenmerkend

<u>AES totaalscore:</u>	
--------------------------------	--

Handleiding bij de Apathie Evaluatie Schaal:

Instructies aan de patiënt: ' Ik ga u nu een aantal vragen stellen over uw gevoelens, gedachten en activiteiten. Baseer uw antwoord op de afgelopen vier weken. Om te beginnen zou ik graag willen dat u mij vertelt wat u op dit moment interesseert. Ik bedoel daarmee alles wat u op dit moment bezig houdt, zoals hobby's, werk, activiteiten waar u mee bezig bent of die u graag zou doen, interesses binnenshuis of daarbuiten, dingen die u samen met andere mensen of alleen doet, dingen die u graag zou willen doen maar die u (nu) niet kunt doen, zoals bijvoorbeeld zwemmen terwijl het winter is.'

De interviewer noteert vervolgens:

- (1) het aantal interesses dat wordt genoemd
- (2) de gedetailleerdheid waarmee elke interesse wordt genoemd
- (3) affectieve aspecten van de expressie (verbaal en non-verbaal).

De interviewer geeft vervolgens de volgende instructies: ' Nu wil ik graag dat u mij vertelt hoe een normale dag er voor u uit ziet. Begin bij het opstaan en beschrijf de hele dag, tot het slapen gaan.'

Men veronderstelt dat *de manier waarop* de patiënt deze (en alle andere) vragen beantwoordt, aangeeft hoe hij/zij omgaat met andere activiteiten (bijv. initiatiefrijk, uitbundig, vol energie). De patiënt mag daarom alleen worden gestimuleerd in zijn antwoorden indien hij niet begrijpt wat er precies wordt gevraagd of indien hij is vergeten wat de vraag was.

De interviewer noteert:

- (1) het aantal activiteiten
- (2) de mate van gedetailleerdheid
- (3) intensiteit en duur van de activiteiten
- (4) het affect van de beschrijvingen

Vervolgens worden alle vragen van de beoordelingsschaal besproken, zoals geformuleerd in de vragenlijst. Wanneer de antwoorden niet helemaal duidelijk zijn mag men de patiënt om aanvullende informatie vragen. Om het interview meer als een gesprek te laten verlopen kunnen eenvoudige verbindingen worden gelegd tussen de verschillende vragen.

De vragen worden beoordeeld op basis van alle verkregen informatie. Het antwoord dat wordt genoteerd is de beoordeling van de reactie van de patiënt door de clinicus. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer de patiënt antwoordt 'veel' maar de clinicus inschat dat hij 'redelijk' bedoelt, dit laatste wordt genoteerd. Alleen bij de door de patiënt zelf te beoordelen vragen ('Z' in de vragenlijst; nr. 3, 8, 13, en 16) is dit niet het geval. Hierbij geeft de patiënt zelf aan welk van de alternatieven van toepassing is (bijv. 'helemaal niet', 'weinig'); de clinicus mag bij deze vragen zijn beoordeling niet mee laten wegen. Vraag 15, 'Goed begrip van problematiek', wordt

beantwoord door in te schatten of de patiënt zich bewust is van zijn persoonlijke en eventuele klinische problemen en in hoeverre hij deze begrijpt.

De vragen worden als volgt gecodeerd:

1. niet kenmerkend
2. weinig kenmerkend (onbeduidend, te betwijfelen, minimaal)
3. enigszins kenmerkend (matig, onbetwistbaar)
4. zeer kenmerkend (behoorlijk, uitgesproken). Hierbij is verbaal of non-verbaal bewijs van intensiteit nodig.

NB; 'Zeer kenmerkend' is het antwoordniveau dat door normale personen wordt gehaald.

De criteria voor het toepassen van deze codes zijn in verschillende vragen gekwantificeerd (nr.1, 2, 4, 5, 12). Deze kwantificeerbare vragen ('K' in de vragenlijst) worden beoordeeld op basis van het aantal genoemde voorbeelden dat de patiënt aangeeft (bijv. aantal interesses, aantal vrienden):

1. niet: 0
2. weinig: 1-2
3. redelijk: 2-3
4. zeer: 3 of meer

Bij twijfel over de beoordeling kunt u de volgende richtlijnen gebruiken:

1. Beoordeel in het algemeen meer in de richting van apathie
2. Houdt rekening met de gedifferentieerdheid van de antwoorden. Wanneer iemand bij de vraag naar zijn interesses bijvoorbeeld alleen antwoordt 'lezen en televisie kijken', beoordeel dit antwoord dan als 'weinig'. Wanneer iemand daarbij bepaalde boeken of TV programma's kan specificeren, beoordeel het antwoord dan als 'redelijk'. Ditzelfde geldt wanneer iemand alleen maar lezen opgeeft als interesse, maar daarbij wel verschillende specifieke titels noemt. Beoordeel het antwoord in dat geval als 'redelijk' of 'zeer', afhankelijk van het aantal voorbeelden dat wordt gegeven.
3. Houdt rekening met het aan- of afwezig zijn van verbale en non-verbale tekenen van affect. Beoordeel het antwoord als minder apathisch als iemand bijvoorbeeld spreekt van 'heel veel' of 'ontzettend', of als de persoon gebruik maakt van bepaalde gezichtsuitdrukkingen, gebaren, intonatie om het affect bij te staan.
4. Mocht u nog steeds twijfelen, vraag de patiënt dan welke beschrijving het meest van toepassing is: bijvoorbeeld 'redelijk' of 'zeer'.